

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/139/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622202955
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622202955.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa Mgr. Jana Fandáková, LL.M. v právnej veci maloletých detí: I. S., nar. XX.XX.XXXX, I. S., nar. XX.XX.XXXX, Y. S., nar. XX.XX.XXXX, S. S., nar. XX.XX.XXXX, všetci bytom F. XXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, deti rodičov: matka F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX a otec I. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, za účasti starých rodičov: Alena Danielová, nar. 28.06.1969 a Martin Daniel, nar. 05.02.1970, obaja bytom Závadka 199 v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Tunajšiemu súdu bol 03. júna 2022 doručený návrh matky F. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti k maloletým deťom I. S., nar. XX.XX.XXXX, I. S., nar. XX.XX.XXXX, Y. S., nar. XX.XX.XXXX a S. S., nar. XX.XX.XXXX.

2. Uznesením sp. zn.: 15P/139/2022-9 zo dňa 16.06.2022 súd ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves za kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých detí v tomto konaní.

3. Dňa 29.07.2022 bola súdu doručená správa kolízneho opatrovníka (ďalej aj ako "úrad") z vykonaného sociálneho šetrenia v rodine maloletých, na základe ktorej súd zistil tieto skutočnosti:

Maloleté deti boli právoplatným rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. 5P/28/2017 zo dňa 02.03.2017, zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, Z. S., nar. XX.XX.XXXX a I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX. Zároveň súd zaviazal rodičov, F. R., nar. XX.XX.XXXX a I. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa. Mal. deti majú v domácnosti starých rodičov vytvorené vhodné podmienky pre ich zdravý rast a vývin. Matka maloletých detí, F. R. sa začiatkom januára 2022 vrátila zo zahraničia do miesta svojho trvalého pobytu. Dňa 8.1.2022 bola v mieste bydliska zadržaná a vzatá do výkonu väzby v Košiciach, z ktorej bola dňa 6.4.2022 prepustená. Po prepustení sa opätovne vrátila do F., kde prebývala u sestry Z. R., nakoľko nemala kde bývať a bola bez akéhokoľvek príjmu. Matka od začiatku verbalizovala a prejavovala záujem upraviť si svoje sociálne a bytové pomery, aby mohla prevziať deti do svojej osobnej starostlivosti. V uvedenej veci jej bolo zo strany úradu poskytnuté sociálne poradenstvo a usmernenie. Matke bola poskytnutá súčinnosť pri vybavení si dávky v hmotnej núdzi a na základe správy z obce sa od 1.6.2022 zúčastňovala menších obecných služieb pre obec. Dňa 24.6.2022 však matka telefonicky informovala tunajší úrad, kedy oznámila, že opätovne odchádza do zahraničia, za účelom hľadania si zamestnania a zlepšenia svojej finančnej situácie. Bližšie informácie o adrese a dĺžke svojho pobytu v zahraničí neposkytla. V

rámci telefonického rozhovoru bola matka informovaná o termíne pojednávania, ktorého sa však podľa jej vyjadrenia nezúčastní. Zo strany úradu bola usmernená, aby uvedenú skutočnosť oznámila súdu. Otec maloletých detí žije s družkou a 6 spoločnými mal. deťmi v F.. Doposiaľ neprejavil záujem prevziať deti do svojej osobnej starostlivosti.

V závere podanej správy kolízny opatrovník uviedol, že návrh matky považuje v súčasnej dobe za nedôvodný, keďže tá sa nachádza mimo územia Slovenska a súčasne kolízny opatrovník nemá informácie, či matka trvá na svojom návrhu vo veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 05.08.2022, pričom na tomto pojednávaní vypočul starú matku ako aj starého otca, ktorým sú maloleté deti zverené rozhodnutím súdu do náhradnej osobnej starostlivosti.

5. Stará matka pri svojom výsluchu uviedla:

„Otec mal. detí žije s nami na F. XXX. Otec má novú manželku, s ktorou má ďalších 6 detí, otec nie je vôbec ochotný sa o tieto deti postarať. My sa celý čas o deti staráme od kedy nám boli zverené, nemáme s nimi žiadne problémy, deti nás počúvajú. Matka, keď sa vrátila z Francúzska prišla domov, nato prišli policajti a vzali ju. Matka sa za celý čas čo bola vo Francúzsku o deti nezaujímalá, nekontaktovala ich, nič im nekupovala. Ja viem tak, že matka nemá vlastné bývanie, nemala by kde zobrať deti. Viem len toľko, že bývala u svojej sestry a aj tam robila problémy. My tak vieme, že v júni matka odišla opäť do Francúzska. Odvtedy sa matka deťom vôbec neozvala.“

6. Starý otec pri svojom výsluchu uviedol:

„Chcem uviesť, že môj syn sa ku mne nespráva dobre zato, čo sme pre deti urobili, že sa o nich celý čas staráme, mal by nám zato poďakovať a on je ku nám zlý. Otec o deti nemá žiadny záujem, nechodí za nimi. K matke mal. detí chcem uviesť, že to nie je spravodlivá matka. My sme vychovali 7 detí, žili sme riadne, už sú deti veľké.“

7. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že v súčasnej dobe považuje návrh matky za nedôvodný, nakoľko tá sa opakovane nenachádza na Slovensku a nemá vytvorené vhodné bytové podmienky. Kolízny opatrovník ďalej uviedol, že náhradná osobná starostlivosť u maloletých plní svoj účel a správy o jej kvalite sa 2 x ročne predkladajú súdu. Otec o deti nejaví záujem, žije s družkou a 6 maloletými deťmi v obci F..

8. Matka a otec sa pojednávania nezúčastnili, otec sa v priebehu konania k prejednávanej veci písomne nevyjadril, neúčast' na pojednávaní neospravedlnil. Matka sa toho času zdržiava na neznámom mieste, predvolanie na pojednávanie jej bolo doručené fikciou.

9. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa § 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Predmetom konania je návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, ktorú vykonávajú starí rodičia maloletých detí. V súvislosti s týmto návrhom súd uvádza, že maloleté deti je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, ak to vyžaduje ich záujem, pričom v záujme každého maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju osobnosti.

14. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky nie je v záujme maloletých detí.

15. Dôvodom zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov boli najmä skutočnosti uvedené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves v správe podanej dňa 27.02.2017 v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 5P/28/2017, podľa ktorej matka žila spolu s maloletými v drevenej chatrči, bez pitnej vody, sociálneho zariadenia, v skromných podmienkach. Ako rodič zanedbávala starostlivosť o živobytie a čistotu svojich detí. Z toho dôvodu mali deti zimu v domácnosti, hladovali, chodili špinavé do školy.

16. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrh matky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti je predčasný. Matka po návrate z cudziny nevyriešila nevyhnutnú otázku pre zverenie detí do svojej starostlivosti, ktorou je otázka vhodného bývania. Matka bola bez stabilnej práce, vykonávala len drobné obecné práce a poberala sociálnu dávku, jej plány do budúcnosti boli na území Slovenska nestabilné a preto matka opäť odišla do zahraničia. Súd ďalej uvádza, že je na matke preukázať v súvislosti s jej návrhom, že je schopná zabezpečiť starostlivosť o vlastné deti, pričom matka toto nepreukázala, v konaní po podaní návrhu ostala nečinná. Podľa názoru súdu matka teda doposiaľ nevytvorila vhodné podmienky pre starostlivosť o maloleté deti a nemá na to ani potrebné finančné prostriedky. Vychádzajúc z uvedeného preto súd návrh matky zamietol.

17. V závere súd poznamenáva, že nie je vylúčené, že situácia sa môže do budúcnosti zmeniť. Ak si matka ustáli svoje plány do budúcnosti, zamestná sa a nájde vhodné bývanie pre seba i deti, nič jej nebude brániť, aby podala nový návrh. Súd pre úplnosť uvádza, že otec maloletých je v tejto otázke pasívny, toho času žije s novou partnerkou a spoločnými deťmi, o maloletých, ktorí sú v náhradnej osobnej starostlivosti sa v podstate nezaujíma. Z uvedených dôvodov je preto zotrvanie maloletých v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov tým najlepším možným riešením, ktoré je nepochybné v ich najlepšom záujme.

18. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

20. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. O trovách konania súd v danom konaní rozhodol tak, že náhradu trov nikomu nepriznal, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovanie o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“/).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.